

6<sup>th</sup> Taxation Law Forum

Ενότητα III - Ασφάλεια Δικαίου & Φορολογία

# Η Οδηγία για την Επίλυση των Φορολογικών Διαφορών εντός της ΕΕ

**Δρ. Κατερίνα Πέρρου**

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 2019

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

## Το διεθνές περιβάλλον:

- “Preparing for a **tsunami** of international tax disputes”, Welty e.a., Tax Notes Intl, Dec 2015
- “Tax disputes post-BEPS: a perfect **storm**”, Duffy & Bailey, Intl Tax Review, March 2017
- No taxation without litigation

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

## Το διεθνές περιβάλλον:

- Στατιστικά στοιχεία ΟΟΣΑ για το 2018:
- **Αύξηση** του αριθμού νέων υποθέσεων που υποβάλλονται σε ΔΑΔ (τελευταία τριετία):

2018 Start inventory	Cases started in 2018	Cases closed	End inventory
2338	2385	1473	3250

- <http://www.oecd.org/tax/dispute/mutual-agreement-procedure-statistics.htm>

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

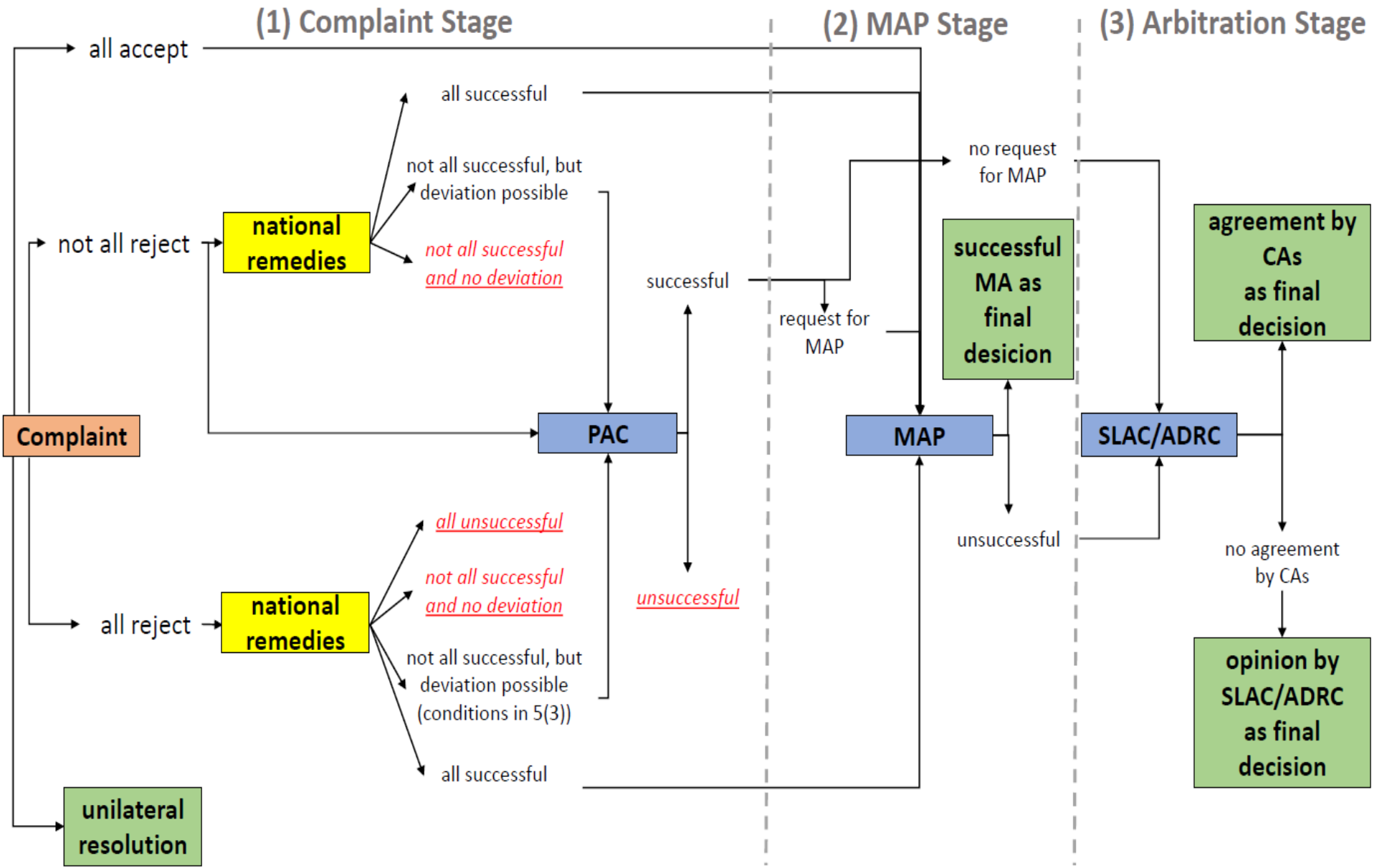
## Ενίσχυση εργαλείων επίλυσης διασυνοριακών διαφορών – η Οδηγία

- **26/10/2016:** Πρόταση οδηγίας **COM/2016/0686 final**
- **22/02/2017:** γνώμη ECOSOC – υιοθέτηση χωρίς συζήτηση
- **06/07/2017:** Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: έγκριση με τροποποιήσεις
- **10/11/2016 – 10/10/2017:** Συζητήσεις στο Συμβούλιο
- **10/10/2017:** Υιοθέτηση «**Council Directive (EU) 2017/1852 of 10 October 2017** on tax dispute resolution mechanisms in the European Union (*OJ L 265, 14.10.2017, p. 1–14*)»

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

## Επισκόπηση του μηχανισμού της Οδηγίας

- Επίλυση διαφορών σε τρία στάδια:
  - (1) **Complaint Stage**
  - (2) **MAP Stage**
  - (3) **Arbitration Stage**
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ενεργοποιηθεί σε δυο φάσεις:
  - ❑ **Complaint Stage**: Article 6(1)(a) – Decision on the acceptance of the complaint of the affected person → **Procedural Advisory Commission (PAC)**
  - ❑ **Arbitration Stage**: Article 6(1)(b) – Dispute resolution where MAP fails/no request for MAP has been made after decision by PAC → **Substantive Law Advisory Commission (SLAC)** → Αυτή μπορεί να αντικατασταθεί από
- **Alternative Dispute Resolution Commission (ADRC – Art. 10)**



PAC = Procedural Advisory Commission Article 6(1)(a)  
 SLAC = Substantive Law Advisory Commission Article 6(1)(b)  
 ADRC = Alternative Dispute Resolution Commission Article 10

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- Ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου - 1
- Ένας **επιπλέον μηχανισμός** για την επίλυση των διασυνοριακών φορολογικών διαφορών - τρία στάδια / **ευκαιρίες** για τα ΚΜ
- **Προβλέψιμος** συνολικός **χρόνος διάρκειας** ως την επίτευξη **οριστικής** λύσης, **δεσμευτικής** για τα εμπλεκόμενα ΚΜ

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- Χρονοδιάγραμμα:
- **Τρία χρόνια:** η προθεσμία για την υποβολή της αίτησης
- **Έξι μήνες:** η προθεσμία για ένα ΚΜ για μονομερή λύση
- **Δύο χρόνια [+ έξι μήνες]:** η μέγιστη διάρκεια της ΔΑΔ
- **Πενήντα ημέρες:** η προθεσμία για την σύγκληση της Συμβουλευτικής Επιτροπής



# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- **Έξι μήνες:** η προθεσμία για τη Συμβουλευτική Επιτροπή να καταλήξει σε γνώμη
- **+ έξι μήνες:** η προθεσμία για τις Αρμόδιες Αρχές να συμφωνήσουν διαφορετικά
- **ΣΥΝΟΛΙΚΑ: περίπου 4 έτη** (ΩΣΤΟΣΟ: πιθανές καθυστερήσεις)

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- Ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου - 2
- **Αποτελεσματικότητα** → ρητή πρόβλεψη για την εφαρμογή του αποτελέσματος ανεξαρτήτως εσωτερικής νομοθεσίας περί παραγραφής, σε δυο σημεία
- **Άρθρο 4(2)** σχετικά με την απόφαση στο στάδιο της ΔΑΔ και
- **Άρθρο 15(4)** σχετικά με την οριστική απόφαση μετά την παρεμβολή της Συμβουλευτικής Επιτροπής

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- Ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου - 3
- **Αυξημένες εγγυήσεις για τους φορολογούμενους:**
- **Ανεξάρτητες προσωπικότητες μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής**
- **Ενημέρωση φορολογούμενου** σε κάθε στάδιο, π.χ. άρθρο 3(2): παραλαβή αιτήματος, άρθρο 3(5): αποδοχή ή αιτιολογημένη απόρριψη του αιτήματος, άρθρο 4(3): αιτιολόγηση μη επίτευξης Απόφασης ΔΑΔ, **άρθρο 18: Δημοσιότητα**

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- **ΟΜΩΣ: στοιχεία ανασφάλειας**
- Δυνατότητα **απόκλισης** από την γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής → θίγεται η **ανεξαρτησία** της Επιτροπής;
- **Υποχρεωτική επιλογή** του μηχανισμού της Οδηγίας και «ξαφνικός θάνατος» λοιπών ανοικτών διαδικασιών → γίνεται αποκλειστικός ο μηχανισμός;

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

## ➤ **ΟΜΩΣ: στοιχεία ανασφάλειας**

- **Περιορισμοί** στην πρόσβαση στον μηχανισμό επίλυσης μέσω Συμβουλευτικής Επιτροπής (άρα: «χαμηλότερη προστασία») σε δυο περιπτώσεις:
- **επιβολής κυρώσεων** σε αυτό το ΚΜ σε σχέση με το διορθωμένο εισόδημα ή κεφάλαιο για φορολογική απάτη, εσκεμμένη μη εκπλήρωση υποχρεώσεων και βαρεία αμέλεια (άρθρο 16(6)) και
- διαφοράς που δεν αφορά **διπλή φορολογία** (άρθρο 16(7))

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

➤ **ΟΜΩΣ: στοιχεία ανασφάλειας**

➤ **Περιορισμοί** → είναι συμβατοί με το **δικαίωμα σε δίκαιη δίκη;**

➤ **Προοίμιο Οδηγίας (9):** «Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία επιδιώκει να εξασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος αμερόληπτου δικαστηρίου [Fair Trial – Δίκαιη Δίκη] και της επιχειρηματικής ελευθερίας»

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

- **ΟΜΩΣ: στοιχεία ανασφάλειας**
- **Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη**
- **Άρθρο 47** Ευρωπαϊκού Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και **Άρθρο 6 ΕΣΔΑ** → «a fair and public hearing within a reasonable time»: δεν εξαρτάται από / περιορίζεται εξαιτίας της συμπεριφοράς του φορολογούμενου
- [βλ. και ΔΕΕ, C-500/10, *Belvedere Costruzioni* (29/3/2012)]

# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

## ➤ **ΟΜΩΣ: στοιχεία ανασφάλειας**

- Προοίμιο (2): mechanisms in the Union that ensure the effective resolution of disputes (...) in particular disputes *leading to double taxation*
- Είναι το ίδιο πεδίο εφαρμογής, αν εφαρμοσθεί το 16(7);
- Δυο ταχύτητες εντός ΕΕ;



# Η Οδηγία Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

**Ευχαριστώ!**